

DI. dr. Mihai Neagu, directorul Bibliotecii Române din Freiburg, fondată în 1949, m-a solicitat să prezint o comunicare la sesiunea bibliotecii din octombrie 2017. Prima mea reacție, dintr-un simț al proporțiilor, a fost să refuz, pentru că nu am vreo expertiză sau vreun talent deosebit pentru a putea contribui calitativ alături de personalitățile remarcabile care au sporit renumele acestei instituții peste ani. Dr. Neagu m-a asigurat că și o trecere în revistă asupra vieții asociative românești, de care mă ocup de 20 de ani în zona Frankfurtului, ar putea fi interesantă printre celelalte conferințe cu greutate.

După cei 20 de ani, desigur că nu mă mai simt ca în perioada de avânt și energie de la început. Iar în prezentarea de față mă voi detașa de diversele activități de care mă ocup constant ca secretară ARO Asociația Românilor din Frankfurt și Împrejurimi, înregistrată la tribunalul german ca ARO Rumänischer Kultur Verein Frankfurt & Umgebung e. V. Inițial, m-am gândit să ofer o poveste de succes atât de uzuală azi și am propus ca titlu pentru reușita ARO formula " $c \times 3 = c^3$ ". Am convenit și cu colegii implicați serios în asociație. Dar în ceea ce urmează mă voi limita la părerea mea despre cum se desfășoară lucrurile la noi.

În nici un caz asociația nu constă într-o persoană. Poate unul sau doi sau trei lucrează (mult) mai mult decât restul. Dar aceștia riscă să lucreze în pustiu dacă nu conlucrează cu membrii grupului. **Conlucrearea este, cred eu, cel mai important "c" din formula** pe care doresc să o dezvolt.

Ce tot lucrează ei acolo? - Propun și aranjează cine, când și ce temă să desfășoare.

Avem deja al treilea flyer anual, care conține datele asociației, declarația de intenție a consiliului asociației, pe baza statutului, întâlnirile pe teme culturale, artistice, discuții, conferințe, cenaclu literar, acțiunile lunare cu copiii pe trei grupe de vârstă, concerte, expoziții, cursuri de germană A1 și A2, ajutor de orientare pentru cei nou veniți, excursii și două - trei manifestări pe an în germană, sporadic chiar și în franceză, în cadrul săptămânilor interculturale din Frankfurt și din Offenbach. Prin acestea din urmă ne facem reclamă decentă printre concetățenii germani. Un evantai, deci, divers pentru toate vârstele și gusturile. Care vârste și gusturi s-au schimbat evident în ultimii 20 de ani: ponderea s-a înclinat dinspre conferințe ex cathedra și dezbateri istorico-politice către mai mult divertisment, de calitate, din fericire. Explicabil prin întinerirea publicului pe de o parte și pe de alta prin atenuarea conflictelor politice care au determinat emigrarea noastră înainte de 1989.

Să realizăm toate acestea nu e chiar simplu, pentru că, în afară de nivelul calitativ al serbării, conferinței sau spectacolului **susținute aproape în totalitate de către membrii sau prietenii asociației din Germania, PUBLICUL** este, de fapt, esențial pentru reușita întâlnirii. Însă calitatea și publicul se potențează și rămân în memoria colectivă doar dacă **PRESA** consemnează atractivitatea întâlnirii. Mai nou, ești dacă ești pe net.

Al doilea "c" major este consensul, înțelegerea dintre organizatori și docenți, poeți, plasticieni, cântăreți, (pe care îi voi numi aici actori) și a acestora cu publicul spectator. Interesele lor sunt diferite, dar cu timpul și cu evidența statistică a cifrelor de participare, actorii înțeleg că succesul unei seri vine din convergența mai multor puncte: calitate, tema oferită unui anumit public, la momentul potrivit și asigurarea reclamei prin media.

Suntem în situația fericită să avem mai multe teme (oferte de program) decât date de întâlnire, adică sâmbete lunare în care putem atrage publicul. Considerația de care se bucură asociația în rândul ofertanților de programe s-a realizat cu timpul, pe măsura ce aceștia s-au convins că suntem serioși, că avem o anumită constanță în timp (adică ritmul lunar pe care îl anunțăm cu regularitate), dar și pe linia ideatică pe care ne desfășurăm, neținând cont de corectitudinea politică și nefăcând compromisuri (asupra cărora voi reveni). **Constanța ofertei culturale a asociației**, al treilea "c", este esențială pentru a câștiga încrederea actorilor și a publicului. În consonanță cu altă condiție de conservare a încrederii: excluderea, prin statut și în practică, a interesului pecuniar legat de munca în asociație.

Aceste aspecte sunt până acum aditive și nu reușesc să facă saltul dorit de ecuația mea neverosimilă.

Și totuși acest salt se produce consolidând cele trei "c"-uri majore, conlucrearea, constanța și consensul prin contacte. Contactele din Germania, mai ales, dar și cele din țară, chiar și din Franța sau America. E vorba în primul rând de contactele fericite cu oameni de valoare, care îmbogățesc continuu cercul lor. Voi da aici doar două exemple, foarte diferite între ele, din mult mai multe. Prin implicațiile lor sinergetice aceste două **contacte sunt de fapt niște confluente, benefice pentru noi la ARO.**

Prima confluență s-a conturat la sfârșitul anilor '90 prin legătura cu instituția inevaluabilă care este Biblioteca Română din Freiburg. Aici am cunoscut în cadrul sesiunilor de comunicări anuale pe acei oameni minunați concentrați în convingerile lor... zburătoare. Zburătoare în sensul că îi poartă pe culmi de excelență și generozitate. Am avut, astfel, privilegiul de a primi vizite de neuitat la serile noastre de prelegeri și dezbateri, precum: Mircea Carp, dr. Vasile Iliescu, Gabriela Carp, dr. Crișan Mușețeanu, înainte, și acum la ARO, dr. Mirel Giurgiu, Ion Dumitru, dr. Mihai Neagu și prof. Alexandru Herlea, care nu ne-a vizitat încă, dar ne-a dat concursul să îl câștigăm pe prof. Thierry Wolton din Paris pentru o conferință ambițioasă, un rechizitoriu al comunismului, ce se va ține la Frankfurt în franceză, cu traduceri simultane în 3 limbi, vineri 10.11.2017. Vă invităm călduros să veniți.

O altă confluență a apărut spontan pe email în 2014 printr-o solicitare de contact din partea Karei Molnar, sosită din Timișoara cu câteva luni înainte. Era izolată și căuta un cadru de desfășurare ca artistă multiplu talentată: pictură, compoziție și interpretare jazz, poezie, fondatoare Amicorum. I-am dat unda verde și Kara ne-a reînnoit, înclinând interesul spre divertismentul artistic, oferit chiar de membrii noștri tineri. Și a atras public nou, dinamic.

Desigur, facem concesii membrilor și publicului, dar scăpăm fără compromisuri. Ca să se îndemne membrii să lucreze cu bucurie în asociație, ne străduim să le îndeplinim inițiativele, chiar și cu unele renunțări la reguli necesare, cum ar fi prezentări asemănătoare ale aceleiași persoane, pe care însă le cer prietenii sau admiratorii sau acțiuni mai dese decât o dată pe lună ori în iunie/iulie. Rezultatul este că publicul sancționează de multe ori, rărindu-se simțitor. **De ce compromisuri ne ferim:** nu facem petreceri cu mici și bere, ne păstrăm libertatea de opinie, nu admitem prezentări pro-comuniste sau guvernamentale, nu primim bani de la oficialități germane sau române, ARO susținându-se exclusiv din cotizațiile și donațiile membrilor, care lucrează onorific, și prezentând finanțele asociației transparent, an de an. Această linie cu concesii și fără compromisuri majore este apreciată.

În concluzie partea vizibilă, de reușită, a întâlnirilor se construiește pe cadrul românesc pe care îl oferim, cu limba română ca liant al tuturor manifestărilor noastre (cu 2-3 excepții pe an), cu actori locali, public local și contacte în cercuri concentrice tot mai largi (electronice).

Presupun că unii dintre Dvs. se întreabă ce-i cu atâția con-i în textul acesta. Ca să condensez totul în formula $c \times 3 = c^3$, cum intenționam, ar trebui să constrâng cu forța realitatea în ecuația amintită. Pentru că, în afară de acești con-i pozitivi, cumulativi și care își dezvoltă sinergiile împreună, există și la noi, ca în orice societate, inconvertibilități, care convertesc formula în $c \times 3 = c^3 - c_1 - c_2 - c_3$. Și voi enumera acum câțiva contra, pentru a nu conchide monoton, numai în plus.

Dincolo de comunicarea între actorii înșiși sau de la ei către publicul, mereu lărgit, prin circularele email ARO info și prin facebook, comunicarea o ia mai nou pe o pistă contagioasă, ce riscă efectul contrar, dacă nu o controlăm cu strictețe. Prea mult strică, contrariază, estompează nuantele, dar și sensurile majore. Trebuie să avem, deci, mare grijă să nu facem mai multă publicitate decât necesar. Mai bine să fie așteptate știrile de la ARO decât să agaseze și să fie șterse necitite.

Trebuie consemnat că întâlnirile românești mai frecvente de o dată pe lună suprasolicită, poate chiar plictisesc publicul, care nu mai apare, spre frustrarea actorilor. Publicul nostru este răsfățat de o supraoferta culturală enormă în Frankfurt și împrejur, cu multe evenimente de calitate, multe dintre ele gratis. La acțiunile noastre publicul contribuie cu sume modice de 3 sau 5 €, iar copiii și studenții participă gratis. Cursurile de germană sunt oferite la mai puțin de 1 € pe oră. Chiar și așa, trebuie să ținem sus cu multă muncă ștacheta calității și a publicității. Cândva au existat printre actorii experți păreri că dacă vii cu o conferință bună în limba română, mai trebuie doar puțină "bucătărie" (unu, doi conțopiști care să facă programul) și succesul este asigurat. Nu mai este demult așa, pentru că Frankfurtul, canalele TV în toate limbile, incl. româna, constituie o concurență redutabilă. Publicul vine pentru tot convolutul oferit, care cuprinde nu numai conferința, ci și cunoștințele, prietenii sau persoanele nou venite, conversația românească, convivialitatea amicală și elevată de la bufetul din finalul întâlnirilor; senzația că își îmbogațeste astfel identitatea românească și că se simte acasă și în străinătate.

În cercul nostru deschis au existat și unele persoane de tipul Gică Contra sau Mimi Șefa sau Titi Superman. E vorba de persoane incapabile de conlucrare și de concesii sau care vor numai să controleze și să se profileze. După diverse controverse, aceste persoane fie se retrag ele, fie îi fac să se retragă pe cei care le-au contractat un timp. Dacă au verb ori peniță, contaminatează contextul cu confabulații sau cu fake news. Alții ne-au confiscat chiar contextul asociativ, modificând contractul fundamental (statutul) după bunul lor plac și concediind astfel consensul, conlucrarea, confluențele.

Cum rezistă asociația la convulsii grave sau la contuzii, dintre care unele se resimt îndelung?

Salvează contraforții. Pot să numesc doi de la ARO: dr. Gh. Olteanu din Baden-Baden și dr. Adriana Marinescu din Offenbach, membri fondatori la ARRM / Activități Românești din Rhin-Main în 1997 și la ARO în 2014. Consistenți, consecvenți, concilianți și comprehensivi, adesea inspirați, contraforții consolidează ce trebuie și pe cine trebuie în asociație, cu generozitate. Ei conțin simțul comunitar, ideea că fapta lor merită făcută, pentru grupul căruia îi aparțin și pentru ei înșiși. Alături de ei mă simt bine să le fiu confrate și contrafort.